

[Axel Sørensen.]

for forslaget, ønsker mit parti ikke at være med.

I lovforslagets bemærkninger gives der oplysninger vedrørende antallet af banker i Danmark. Det viser sig, at af de 161 banker, der findes her i landet, har de 97 en aktiekapital på under 1 mill. kr. Af disse 97 banker har 53 mellem 500 000 kr. og 1 mill. kr., 39 mellem 200 000 kr. og 500 000 kr., og 5 banker har under 200 000 kr. i aktiekapital. Det vil altså sige, at en ikke uvæsentlig del af bankerne skal i gang med at forøge deres aktiekapital, hvis denne lov vedtages. Heroverfor vil jeg gerne have lov til at påpege, at det i dag vil være meget vanskeligt for en bank at forøge sin aktiekapital. Pengeirrigigheden er jo ikke stor, og en aktietegning kan for de mennesker, som ønsker at tegne aktier, betyde, at de får en bunden kapital, som ikke er 100 pct. disponibel, og jeg kan tøjle til: efter lovforslaget bliver i endnu mindre grad disponibel, fordi man foreslår, at opdeling i aktieklasser med forskellige rettigheder — hvorved man vil forhindre, at f. eks. stemmeindfyldelse kan tilkøbes gennem disse ihændeleverpapirer — kræver tilladelse fra handelsministeren, og herved begrænses omsætteligheden.

Hvad angår egenkapitalen — det er aktiekapitalen plus reserver — går lovforslagets bestemmelse ud på, at egenkapitalen for en eksisterende bank skal forøges til mindst 500 000 kr. inden udgangen af 1959. Såfremt en bank ikke opfylder disse betingelser — en yderligere frist kan kun forventes under ganske særlige forhold — skal banken henvises til likvidation. Ifølge de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, findes der 10 banker med en egenkapital på under 500 000 kr. Disse banker vil da, til trods for at der ikke fra banktilsynets side har været noget at indvende imod deres engagementer, komme ud for store vanskeligheder, når de skal til at oparbejde en stærkt forøget egenkapital. Jeg vil håbe, at der kan findes en løsning af disse spørgsmål under de drøftelser, der vil finde sted i udvalget.

Yderligere vil jeg gøre nogle bemærkninger vedrørende bankernes likviditet. Det foreslås her, at den til enhver tid værende beholdning af likvide midler skal fastsættes til 2 pct. af de samlede gældsforpligtelser, men at den.....

Formanden: Jeg vil gerne have mere ro i salen.

Axel Sørensen: ... men at den efter indstilling fra Danmarks Nationalbank og efter forhandling med Danske Bankers Fællesrepræsentation kan forlanges forhøjet til at udgøre mellem 2 pct. og 10 pct., og størrelsen af de likvide midler kan kræves yderligere forhøjet med 15 pct. af indskudene på anfordring, som skal tillægges reserverne. Disse anfordringstilgodehavender blev jo i sin tid, da der var pengeirrigelig og knaphed på varer, overført fra de små pengeinstitutter, derunder banker, til de større, men det er muligt, at strømmen er ved at gå tilbage igen til de små banker.

Det, som danner grundlaget for en sund banks arbejde, er jo dens likviditet, og jeg skal nævne nogle enkelte tal vedrørende bankernes likviditet. I 1938 var der 17,1 pct. til dækning af egenkapitalen, som da var 492 mill. kr., i 1945 var bankernes egenkapital 579 mill. kr., og dækningen af egenkapitalen var sunket til 7,5 pct. I 1954 var efter de oplysninger, der indeholdes i bemærkningerne, bankernes egenkapital 860 mill. kr., og dækningen for gæld og garanti-forpligtelser var 10,8 pct. Selvom denne dækningsprocent ikke er på højde med det, den var i 1938, så viser den dog, at den bevæger sig fremad set på baggrund af forholdene i 1945, samtidig med at man må gå ud fra, at de trufne engagementer sikkerhedsmæssigt er bedre nu end dengang, ligesom banklovens §§ 7 og 13 vedrørende soliditeten faktisk betyder en forbedring.

Med hensyn til lovligheden af engagementerne i en række foretagender synes forslaget at indeholde en vis stramning, ligesom banktilsynets stilling overfor afvigelser er forstærket. Dertil kommer de foreslåede bestemmelser om en banks ledelse, som også er skærpet, idet det bestemmes, at en direktør ikke kan deltage i det almindelige erhvervsliv udenfor banken uden samtykke af et flertal af bankens bestyrelse. Man kan sige, at en bankdirektørs opgave selvfølgelig først og fremmest er at føre de forretninger, som nu engang er en banks, på et solidt og godt grundlag såvel af hensyn til de kunder, der kommer som indskydere, som af sikkerhedsmæssige grunde overfor dem, der skal låne pengemidler. Men jeg